

MISIR PASTASI TEKNIĞİNDE SERAMİK TAKI UYGULAMALAR

Nurcan ASLAN¹

¹ nrcnaslann(at)gmail.com, ORCID: 0000-0002-1104-6341

Aslan, Nurcan. "Mısır Pastası Tekniğinde Seramik Takı Uygulamalar". ulakbilge, 43 (2019 Aralık): s. 941-950. doi: 10.7816/ulakbilge-07-43-08

Öz

Araştırmanın amacı mısır pastası tekniği ile seramik takı uygulamalar yapmaktır. Günümüz teknolojsi ile değişen sanat anlayışı ile birlikte farklı malzemelerin kullanılması seramik sanatını da etkilemiştir. Araştırma amacı doğrultusunda takı üretimi yapan seramik sanatçıların farklı çamur, sır, farklı pişirim teknikleri, şekillendirme yöntemleri, dekor uygulamaları kullanarak takı ürettikleri gözlemlenmiştir. Fakat mısır pastası tekniği ile takı yapımının pek fazla tercih edilmediği görülmüştür ve bu araştırma kapsamında mısır pastası tekniği kuru sementasyon yöntemi ile ilgili deneysel uygulamalar yapılmıştır. Elde edilen olumlu reçete sonucu; takı uygulamalar farklı metallerle birleştirilerek takı objeleri elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Seramik, Takı, Mısır pastası

Makale Bilgisi
Geliş: 30 Ağustos 2019

Düzeltilme: 17Ekim 2019

Kabul: 8 Kasım 2019

Giriş

İnsanoğlu için takı takmak gerek dinsel nedenler, gerekse süslenmek, kendini beğendirmek amacı ile ilkçağlardan günümüze kadar geçen sürede ve günümüzde de bir alışkanlık olmuştur. İnsanlar tarafından bazen kötülüklerden korunma bazen de güzelleşme, dikkat çekme gibi amaçlarla kullanılan takı, farklı kültür ve dönemlerde de değişik istemle, amaçla kullanılmış ve takılara sembolik anlamlar yüklenmiştir. Takının serüveni; bilinmeyene duyulan ilgi, merak ve süs unsuru olarak diğerlerinden farklılaşma içgüdüğü ile başlamaktadır. İlk zamanlarda erkek, hayvan avlayarak, kadın da bitki ve küçük hayvanlar toplayarak beslenme ihtiyaçlarını karşılamıştır. Tabiata karşı olan mücadelesinde zayıf kalan insan, dinsel ve büyüsel inançlara bağlanmıştır. İlk olarak metal ve taşları şekillendirmesini bilmeyen insanlar kendilerini deniz kabuğu, kemik, diş ve ahşap vb. malzemeler ile süslemiştir. Eski Taş Çağı sonlarına doğru, kemikten iğneler, mızrak uçları da kullanılmıştır. Avcı ve toplayıcı yaşamdan yerleşik hayata geçen insan, Çatalhöyük, Hacilar, Çayönü gibi yerleşim alanlarında bir arada yaşamaya başlamıştır. Bu dönemde hayvancılık ve tarımın önem kazanması, kültürel gelişmeyi de beraberinde getirmiştir. Bunun sonucu olarak insanoğlu yaşadığı yeri süsleme (evlerin duvarlarını renkli kabartmalarla süsleme, tören ve ayinlerde kutsal hayvan figürleri, idoller takma) ve güzelleşme çabası harcamıştır (Serpil Arslan, 2012: 1). Takılar, manevi anlamların yanında sosyal statü belirlemede de önemli bir yere sahiptir. Bu mana da takı maddi manevi değere göre takan kişinin bulunduğu yere göre statüsünü ifade etmiştir. Kabilelerin ve diğer toplulukların özel işaretleri olan form ve desenlerin takıda kullanılması ile birlik duygusu ifade edilmiştir. Tarih boyunca; din, büyü, uğur, tılsım gibi manevi inançların ve topluluğa ait olma, güç, zenginlik gibi maddi kaygıların yanı sıra, süslenme, güzel görünme de başlı başına takı kullanımında en önemli sebeplerdendir. Kendini beğendirme, farklı görünme isteği, güzelliğini artırma çabası günümüzde de devam etmektedir. Kadınlarda ziynet eşyası olarak kullanılan takı aslında geçmiş tarihlerde erkek, çocuk fark etmeden toplumun her kesiminde kullanılmıştır. Doğum, düğün gibi törenlerde hediye olarak takı geleneği görülmektedir. Bunun dışında savaşa giden bir erkeğin kötülüklerden korunma amacıyla üçgen şeklinde onu koruduğu inancı ile taktığı birtakım özel takılar tarih boyunca karşımıza çıkmaktadır. Tarih öncesi dönemlerde mezara ölümlerin yanına bırakılan güzel hediyeler (takı, ayna, küçük heykelcikler, kabartma kaplar) günümüze kadar çok iyi korunmuştur. Bu örnekler bize yapıldıkları dönemin kültürel özellikleri hakkında bilgi vermektedir. Bu çalışmada; mısır pastası tekniği ele alınmış ve mısır pastası tekniği ile deneysel uygulamalar yapılmıştır. Başarılı reçete sonucu doğrultusunda takı objeler yapılarak çalışma sonlandırılmıştır.

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışma, mısır pastası tekniği konusunda mevcut durumu saptamaya yönelik betimsel bir araştırmadır. Betimsel araştırmalar ne ve nasıl sorularına sistematik olarak cevap vererek olay ve durumların detaylı olarak betimlenmesi amacıyla yapılır. Araştırmada toplanan verilerin, probleme ilişkin neleri söylediği ya da hangi sonuçları ortaya koyduğu ön plana çıkmaktadır. Betimsel araştırma desenleri herhangi bir konuda derinlemesine bilgi edinmeyi sağlayarak “ne”, “neden” ve “nasıl” sorularını gündeme getirir, analiz eder ve yorumlar (Ali Yıldırım ve Hasan Şimşek, 2018: 238).

Çalışmaya ilişkin veriler için seramik ve el sanatları, takı alanındaki kaynaklar taranmıştır. Bu alanda günümüze dek yapılmış tezler, uygulamalar, makaleler ile elektronik ortamdaki elde edilen kaynaklar incelenmiştir. Kaynaklar belirlenip, veriler toplanıp bir araya getirilerek, deneysel uygulama yapılarak çalışma sürdürülmüştür. Deneysel yöntem ise amaç neden-sonuç ilişkilerini ortaya koymaktır. Araştırma kapsamında yapılan reçete sonuçlarından elde edilen veriler doğrultusunda en iyi sonuç ile çalışma sürdürülmüştür.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı; seramik takı uygulamalarda mısır pastası tekniğinden kuru sementasyon yöntemi kullanarak mısır mavisi denilen rengi elde etmek ve elde edilen olumlu reçete sonucunu takı objelerde kullanmaktır.

Bulgular

Takının Tanımı

Takı; takma, takınmak, takmak kelimesinden gelmektedir. Kullanılan bu nesneler mücevher veya ziynet olarak da adlandırılabilir. Takı insanların, daha çok da kadınların doğasında bulunan güzel görünmek, süslenmek amacıyla taktıkları nesnelerdir. Takılarda; taş, maden, doğal ürünler ve buna benzer farklı malzemeler de kullanılmaktadır.

Takı "takmak" fiilinin kökünden türemiş bir kelimedir. Ziyet eşyası, mücevher diye adlandırdığımız takılar; metal, değerli ve yarı değerli taşlar, süs taşları, tahta, cam, seramik, toprak, kemik, fildişi, deri vb. gibi maddelerden yapılan insanların baş, kulak, burun, dudak, boyun, gövde, kol, parmak, bel ve ayak bileği gibi vücudun çeşitli bölümlerine taktıkları süs eşyalarıdır (Özdemir, Dudaş, 2012:2).

Takının İşlevi

Takı, tarihin çok eski zamanlarından beri insanoğlunun yaşamında önemli bir yere sahip olmuştur. Kişinin kendisini güzel ve estetik göstermek arzusunun dışında, onu taşıyanı kem-kötü gözlerden korumak amacıyla kullanılan bir objedir. Süslenmek ve güzel görünmek isteği, her insanda çağlar boyunca devam etmiştir. Geçmişten günümüze insanlar, bazen yüzük, kolye, küpe bazen de bilezik, hırma, halhal, toka kullanmıştır. Takıların geçmişte ne amaçla kullandıkları çoğu zaman düşünülmüş ve farklı yorumlamalar yapılmıştır. Takılar süslenmenin dışında inançları ve gelenekleri yansıtmaları bakımından kutsal sayılmaktadır. Örneğin; Yontma Taş Çağı insanları, hayvanların dişlerini ve kabuklarını kullanarak çeşitli takılar yapmışlar ve süslenip kişiliklerini belirginleştirmek istemişlerdir. Bu amaçla yüze ve vücudun farklı bölgelerine desen oluşturacak şekilde yara izleriyle süsler yapmışlardır. Yine yırtıcı hayvanların diş ve tırnaklarından yapılmış kolyeler, bir yandan avcının ustalığını ve cesaretini temsil ederken diğer yandan da bu hayvanın gücünün avcıya geçtiğine inanılmaktaydı. Bu inançlar doğrultusunda yine denizlerde yaşayan küçük deniz salyangozunun kabuğu kadın üreme organının dış yapısına benzediği için bu kabuğun doğurganlık ve bereketi arttırdığına inanılmış, takı ve tılsım niyetiyle üzerlerinde taşınmıştır.

Takılar tarihte; toplumda önemli yerlere sahip kişiler için yapıp onların sosyal, ekonomik statülerini gösterirken, aynı zamanda da belli bir gruba bağlılığını da ortaya koymaktadır. Hristiyanlar'ın taktığı haç, Museviler'in taktığı Davut Yıldızı diye adlandırılan altı köşeli yıldız hangi dine inandığını göstermektedir. Müslüman toplumlarda nazar için ve kişiyi kaza, bela ve kötülüklerden korunma ihtiyacını gidermeye yönelik takılan 'Ayete'l Kursi' yazılı kolyeler bir inanç objesidir. Sol parmağa takılan nikâh yüzüğü ise kişinin evli olduğunu göstermek için günlük hayatta kullandığı takı çeşididir.

Paleolitik mağara resimlerinde ise boyaya batırılan elin duvara bastırılması ile yapılmış motifler veya beş parmağı ifade eden beş nokta işaretleri görülmektedir. Bu içinde göz olan beş parmak çok yaygındır. Bu kompozisyondaki el, insanın üretken kişiliğinin bir ifadesi olarak yorumlanırken, Anadolu Türk halk takılarında ise şematik el motifi veya beş noktalı motif bir bereket sembolü olarak kullanılmış ve Hazreti Fatma'nın Eli adını almıştır (Altan Türe, Mehmet Yılmaz Savaşçın, 2002:13).

İnsanoğlu, musibetlerden ve kötü gözlerden, belalardan korunma amacı ile birçok takı çeşidi kullanmış ve günümüzde de kullanmaya devam etmektedir. Avuç açık ve içinde nazardan koruduğuna inanılan göz sembolüyle tamamlanan el figürü geçmiş zamanlarda olduğu gibi günümüzde de (Fatmanın eli, Fadime ananın eli diye adlandırılan) yıllardır evlerin, iş yerlerinin uğur sembolü olarak kullanılmaktadır. Elin içinde bulunan göz, kişinin kötü bakışını farklı yere yöneltmek amacıyla karşılanan enerji sembolüdür.

Resim 1. Fatma'nın eli
(akhepedia.[http://www.akhepedia.com/forum/tilsim/fatima'nin-eli-\(hamse-eli\)](http://www.akhepedia.com/forum/tilsim/fatima'nin-eli-(hamse-eli)) sayfasından erişilmiştir)

Takı geçmişten günümüze gelişim süreci içinde kültürler ve bölgelere göre farklılıklar göstermiştir. Birçok kültürde takı ve ziynetlerin aynı zamanda maddi zenginlik olarak saklandığı da bilinmektedir. Kimi zaman maddi gücün göstergesi, kimi zaman sahibini kötülüklerden koruyan tılsım, kimi zaman da Anadolu uygarlıkları içinde önemli bir yere sahip olan Friglerin kullandığı elbiseyi süsleyen yaka iğnesi fibulalar en eski örneklerdir. Günümüzde ise süslenme amacıyla kullanılması diğer tüm amaçlardan daha baskındır. Günümüz modern

dünyasında takı, güzelliği tamamlayan ve zarafeti, şıklığı simgeleyen bir öge olmuş ve kullanılan çeşitler sınırsızlaşmıştır.

Mısır Pastası Tekniği ve Uygulanması

Antik mısır sanatının simgesi olan mısır mavisi olarak bilinen dünyanın en eski bünye renklendirme yöntemlerinden birisidir. Mısır pastası aynı zamanda mısır çamuru, mısır fayansı olarak da adlandırılmaktadır. Bu yöntemde renk veren oksit, bünyeyi oluşturan harmana katılmaktadır. Mısır pastası olarak bilinen; küçük boyutlu hayvan figürleri, maskeler ve boncuklar ilk sırlı parçalardır.

İlk sırlı seramiklerin Mısır'da M.Ö. 4500 yılında yapılmış olan mısır pastası örnekleri olduğu bilinmektedir. Mısır pastası, Nil Nehri'nin birikintilerinde bulunan sodyum içerikli su, öğütülmüş kuvars ve bakır karbonat karışımından hazırlanan, pişirimle birlikte kendiliğinden oluşan sır yüzeyine sahip bünyelerdir. Yapımı ve pişirimindeki gelişmelerle birlikte, buharlı sırlamanın farklı varyasyonları uygulanır. Gerçekte bugün bu yöntem hala İran'daki katır boncuğu üretiminde uygulanmaktadır (Pınar Çalışkan, 2009: 3).

Mısır'da Nagada, Badari, el-Amrah, Matmar, Harageh, Abadiyeh, el-Gerzeh sitelerinde yer alan mezarlarda Mısır Pastasının bulunan takılardan ilk olarak M.Ö.5000'li yıllarda en eski hanedanlık döneminden yapılmış olduğu anlaşılmaktadır. Mısır pastası, sırlı seramiğin bilinen en eski halidir. Ayrıca Lapis Lazuli ve Turkuaz rengi taşlardan yapılmış objeler de bulunmuş ve mısır pastasını seramikçiler büyük olasılıkla değerli taşları taklit etmeye çalışırken keşfetmişlerdir (Halil Yoleri, 2008: 82).

Mısır pastası bünyeyi renklendirmek için üç ayrı sementasyon yöntemi yapılmaktadır. Bunlar kuru sementasyon, sulu sementasyon ve doğrudan bünyeyi renklendirmedir.

Sulu sementasyon yöntemi; Elle şekillendirilip ya da kalıp içine sıvama yöntemi ile elde edilen kuvarslı bünyeye sahip form hazırlanır. Kuru sementasyon yönteminde kullanılan 2. bir karışım gibi karışım elde edilir. Bu karışım sırlı kıvamına gelecek kadar su ilave edilir. Kuruyan form sulu karışıma et kalınlığı 5 mm olacak şekilde daldırılıp çıkarılır. Kuru sementasyon yönteminde olduğu gibi fırınlanır. Soğuduktan sonra dış yüzeyi hafif darbelerle kırılarak mavi sırlı mısır pastası yüzey elde edilir (Halil Yoleri, 2008: 83).

Kuru sementasyon yöntemi; Kuvars ağırlıklı hazırlanan harmanın içine kolay şekillendirilecek kadar su ilave edilir. Elde edilen karışım elle ya da kalıp içine sıvanarak biçimlendirilir. Şekillendirilen form kuruduktan sonra bir seramik kabın içine konularak etrafı hazırlanan kuru sır harmanı ile birbirine temas etmeyecek şekilde kaplanır. Kabın ağzı kil bir kapak ya da alüminyum folyo ile iyice kapatılarak 900°C 'de pişirilir. Pişirim sırasında içinde bulunan alkali malzeme, bakır karbonat, bakır klorit ile buharlaşarak tepkimeye girer kuvarslı bünye üzerine yoğunlaşır. Pişirimden sonra katılaştıran kuru sır harmanı kırılarak ana formun sırla kaplandığı gözlenir.

Doğrudan bünyeyi renklendirme yöntemi; Kuvars ağırlıklı harmanın içine oksit ilavesi yapılarak hazırlanır, iyice harmanlandıktan belli miktarda su ilave edilir. İstenilen biçim verilerek kurumaya bırakılır. Gerekli ısılarda fırınlanır.

Mısır pastası kullanım alanlarının kısıtlı olması, deneme yanılma yoluyla edinilecek tecrübe ile sonuca ulaşılabilen, tarihsel geçmişine bakıldığı zaman çok eskilere dayanan fakat ülkemizde uygulamasının zahmetli olması nedeniyle çok fazla tercih edilmeyen tekniktir. Mısır pastasının bünyesi için en önemli ana hammadde kuvarstır. Hamur hazırlanırken ince mikronlu kuvars, su, cmc karışımından yararlanılmıştır. Hamur için;

- 50 gr Kuvars
- 0, 20 gr CMC
- 100 gr Su

kullanılmıştır. Kuvars öğütülmüş cmc ve su belli oranlarda karıştırılıp kuvars hamuru hazırlanmıştır.

Resim 2. Kuvars hamurunun hazırlanması
Fotoğraf:Esra Çerit

Mısır pastasını şekillendirme imkânı, plastiklik özelliğinin düşük olması sebebiyle tasarımların şekillendirilmesinde teknik olarak elle şekillendirme tekniği kullanılmış ve bu hamurdan farklı şekiller seramik şekillendirme aletleri ile boyutlandırılmıştır. Farklı boncuklar yapılmış, sivri bir alet yardımıyla delinecek yerler delinmiş ve kurutulmaya bırakılmıştır. İyiye kurutulduktan sonra seramik bir kabın dibi verilen kuru sementasyon karışımı ile formlar birbirine temas etmeyecek şekilde (Resim 3) üst üste yerleştirilerek devam edilmiştir. Yerleştirilen seramik kabın üzeri hava almayacak şekilde alüminyum folyo ile kapatılarak elektrikli fırında 900°C ve 1050°C yaklaşık 5-6 saatte pişirilmiştir. Fırın soğuduktan sonra kaplar fırından alınarak ters çevrilmiş içindeki formlar, boncuklar temizlenmiştir. Formların, boncukların yüzeylerinin cam boncuklar kadar parlak, sırtın pürüzsüz ve çatlaksız koyu mavi, açık mavi olduğu görülmüştür. Şekillendirilip pişirilen formlar son aşama olarak metal tel ve levhalara, birleştirici unsurlar ile takı objesine dönüştürülme işlemi yapılmıştır.

Resim 3. Boncukların yerleştirilmesi Fotoğraf:Nurcan Aslan

Kuru sementasyon yöntemi reçete karışım oranları ile deneysel uygulamalar yapılmıştır. Reçete karışımları belirli oranlarda hassas terazide tartılarak hazırlanmıştır.

1.Reçete

Asma Dalı Külü %20

Kalsit %30

Kalsine Soda %10

Kuvars %20

Bakır Oksit %8

Resim 4. Reçete 1'in karışım sonucu Fotoğraf:Nurcan Aslan

2.Reçete

Kalsine Soda %10

Kuvars %40

Kalsit %40

Bakır Karbonat %5

Resim 5. Reçete 2'nin karışım sonucu Fotoğraf:Nurcan Aslan

**Resim 6. Elle şekillendirme, 900°C pişirilmiş , kolye
Fotoğraf:Nurcan Aslan**

**Resim 7. Elle şekillendirme, 900°C pişirilmiş , kolye
Fotoğraf:Nurcan Aslan**

Resim 8. Elle şekillendirme, 900°C pişirilmiş , küpe
Fotoğraf:Nurcan Aslan

Resim 9. Elle şekillendirme, 900°C pişirilmiş , küpe
Fotoğraf:Nurcan Aslan

Resim 10. Elle şekillendirme, 900°C pişirilmiş , bileklik
Fotoğraf:Nurcan Aslan

Sonuç

İnsanoğlu var olduğu günden bu yana çevresi ile iletişimde, etkileşimde bulunmuş, yaşadığı çağa göre çevresindeki malzemeleri kendi ihtiyaçları doğrultusunda kullanmaya çalışmıştır. Teknolojinin ve imkânların gelişmesiyle kullanılan malzeme alternatifi ile birçok farklı alanda yenilikler olmuş ve bu sayede kullanılan malzeme alternatifi artmıştır. Bu yenilikler her alanda olduğu gibi seramik alanında da olmuştur. Seramik; toprağın, suyun ve ateşin birleşmesi ile oluşan, üretim aşaması kısmen zahmetlerle dolu fakat bir o kadar da keyifli olan emek, sabır ve zaman isteyen geniş bir alandır. Günlük kullanım kapları, soyut figüratif formlar, mutfak, banyo, sağlık, hava, uzay vb. birçok alanda seramik malzeme ile karşılaşılmaktadır. Karşılaşmış olduğumuz diğer bir alan ise insan bedenini süsleyen seramik takı objeleridir. Takılar, kullanıldıkları yere göre değişiklik göstermektedir. Tercih edilen takı, gerek günlük yaşamda gerekse özel günlerde takan kişi ile bütünlük sağlamaktadır. Kuşkusuz insanın içsel güzelliği dışa yansır ve içten gelen ile dış görüntü oluşur mantığı ile takılar takılmaktadır. Zamanla teknolojinin gelişmesi ile takı yapımındaki üretim teknikleri gelişmiş ve insanoğlu her kesime hitap edecek takılar üretmiştir. Takı yapımında ise malzeme tercihinin yanı sıra günün çizgisi, yılın modası, popüler olan renkler, teknolojik gelişmeler, form, doku, tasarım gibi unsurlar belirleyici etkenler olmuştur. Takıların yapım teknikleri, kullanılan malzemeler değişiklik gösterse de kullanım amaçları benzer özellikler göstermektedir. İnsanlar genellikle süslenme, şık olma, giymiş olduğu kıyafete farklılık katması, uyum sağlaması, özgünlük yaratması, sosyal statüsünü belirginleştirmesi ve aksesuar amacıyla takı takmayı tercih etmektedir. Geçmiş yüzyıllarda üretilen takılara baktığımızda teknik anlamda aşınmaya dayanıklı olanların yüzeyini taşlarla düzleştirip parlatmışlar, kazımaya uygun olanları sivri uçlu aletlerle kazımışlar, delikler açarak şekil vermişlerdir. Biçimsel olarak teknik anlamda imkânların kısıtlı olması dolayısıyla ilk etapta formu düzgün olmayan takılar mevcuttur fakat tunç, bakır ve bronzun bulunmasıyla formlar düzgünleşmiştir. Günümüzde ise üretilen takılarda teknik anlamda teknolojik ilerlemelerin sınırsız olmasından kaynaklı olarak bilgisayar destekli lazer oyma aletleri kullanılmakta, tasarımlar bilgisayar destekli programlarda yapılmakta, mumdan modellemeler yapılmakta, dökümü yapıp metal kalıp hazırlanıp çoğaltılmaktadır. Günümüz tasarımlarına bakıldığında tasarımcıların geçmişten, günü yansıtan moda ya da trendlerden, doğadan esinlenmekte olduğu görülmektedir. Takılar her ne amaçla kullanılırsa kullanılsınlar insanların vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Geçmişte hayvanların kemikleri ile yapılan takılardan alınan güç ya da enerji, yerini maddi değeri olan günümüz değerli ve yarı değerli taşlarına ve seramik boncuklara bırakmıştır. İnsanlar için malzeme sınırsız olmuştur. Görsel ve estetik değerlere sahip, makul fiyatlı, farklı birçok malzeme ile oluşturulmuş takılar tercih edilmiştir. Takılarda metaller, değerli ve yarı değerli taşlar, insan yapımı malzemelerin kullanılması ile seramik de takı alanında yerini almıştır. Seramiğin kırılğan bir bünyeye sahip olduğu görüşü, oluşturulan kil bünye ve yüksek derece pişirimler ile olası kırılğanlık gibi sebepler ortadan kaldırılmıştır. Metallerden hafif olması, hammadde olarak kolay temin edilmesi, seramik takı yapımındaki olumlu etkenlerdir. Bu çalışmada ise mısır pastası tekniği ile takı uygulamalar yapılmıştır. Araştırmada özgün çalışmalar oluşturulmuştur. Uygulamalar 900°C ve 1050°C’de yaklaşık 5 ve 6 saatlik bir süreçte elektrikli fırında pişirilmiştir. Çalışma kapsamında yapılan mısır pastası takıları ve araştırmadan elde edilen teorik bilgiler akademisyenler, sanatçılar ve takı ile ilgilenen kişilerin de yararlanabileceği bir literatür kaynak niteliği taşımaktadır. Ayrıca bilgi, araştırma, inceleme, edinimler doğrultusunda tarihi geçmişi M.Ö 5000’lere dayanan fakat uygulamasının zahmetli olması nedeniyle pek fazla tercih edilmeyen Mısır pastası tekniğinde kuru sementasyon yöntemi ile güzel, camsı ve oldukça parlak mavi renkler elde edilmiş ve başarılı reçeteler ile özgün takılar yapılmıştır. Bu çalışma sonrasında ise mısır pastasından yapılmış küçük formların yerine yeni bir bakış açısı ile büyük boyutlu formların da kullanılabilirliği düşünülmektedir. Sonuç olarak, geleneksel üretim yöntemlerinden farklı olan bu teknik araştırma ve geliştirmeye açık yöntemler, seramik sanatçıları ve akademisyenler için heyecan verici bir ufuklar açmaktadır. Öneri olarak Mısır pastası tekniği kullanılarak (olumlu sonuç veren reçeteler) seramik eğitimi ve seramik sanatı için üretilen ürünler daha büyük iki ya da üç boyutlu çalışmalarda gerçekleştirilebilir.

Kaynaklar

Arslan, Serpil. Anadolu Medeniyetlerinde Kullanılan Takıların Günümüz Seramik Sanatında Yeniden Yorumlanması. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi, 2012.

Çalışkan, Pınar. Odun Yakıtlı Fırınlarda Tuz Sırı Pişirimi. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, 2009.

Türe, Altan ve Savaşçın, Mehmet Yılmaz. Anadolu Antik Takıları. İstanbul: Goldaş Kültür Yayınları,2002.

Özdemir, Melda ve Dudaş,Nazife. Eskişehir İli'nde Lületaşı İşlemeciliği ve Üretilen Ürünler. Eskişehir: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi,2018.

Yıldırım, Ali ve Şimşek, Hasan. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.Ankara: Seçkin Akademik ve Mesleki Yayınlar,2018.

Yoleri, Halil. Pişmiş Kil ile İletişim. İzmir: Tibyan Yayınları,2009.

CERAMIC JEWELRY APPLICATIONS IN EGYPTIAN PASTE TECHNIQUE

Nurcan ASLAN

Abstract

The general purpose of this study is to make ceramic jewelry applications using the Egyptian paste technique. With today's technology and changing sense of art, the use of different materials influenced the art of ceramics as well in accordance with the study's purpose it was observed that the artists produced jewelry using different mud, glaze, firing techniques, shaping methods and decoration applications. However, it was seen that jewelry production using the Egyptian paste technique was often not preferred and within the scope of this study, experimental applications in dry sementation method of Egyptian paste technique were performed. As a result of the favorable prescription obtained, jewelry applications were performed and jewelry objects were produced by the integration of different metals.

Keywords: Ceramic, Jewelry, Egyptian Paste